

در جستجوی تجربه‌های تازه

آکادمی اسکار در هر دوره برگزاری خود سعی می‌کند تعدادی از نام‌ها و فیلم‌های خارجی و غیرانگلیسی‌زبان را هم در رشته‌های مختلف و اصلی نامزد دریافت جایزه کند.

نگاهی به بخش بهترین انیمیشن‌های سال و حاشیه‌های آن در جایزه سالانه اسکار در جستجوی تجربه‌های تازه

جام جم آنلاین: آکادمی اسکار در هر دوره برگزاری خود سعی می‌کند تعدادی از نام‌ها و فیلم‌های خارجی و غیرانگلیسی‌زبان را هم در رشته‌های مختلف و اصلی نامزد دریافت جایزه کند.

این موضوع در مورد انتخاب بهترین انیمیشن سال هم صدق می‌کند و هر سال چند محصول انیمیشن غیرآمریکایی در کنار انیمیشن‌های پرفروش و پرسروصدا، نامزد دریافت جایزه می‌شود. مطلب تحلیلی زیر تلاش می‌کند تا از زاویه تازه‌ای به بحث درباره رشته انیمیشن اسکار بپردازد.

بزرگان سینما در رقابت انیمیشن‌ها

منتقدان سینمایی عقیده دارند فرار شخصیت‌های محوری قصه فیلم‌های سینمایی، همیشه پاداش‌های خوبی برای آنها و کارگردانان فیلم‌هایشان دارد. حالا که چشم‌ها در دنیای سینما به مراسم پیش‌روی اسکار دوخته شده، بخش انیمیشن آن اهمیت خاصی پیدا کرده و منتقدان و تحلیلگران سینمایی درباره آن صحبت‌های زیادی می‌کنند. طبق معمول بحث‌هایی که مطرح می‌شود، دیدگاه‌های متعدد و متنوعی را پیش می‌کشد. آنچه امسال اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده، حضور نام‌ها و فیلم‌های مهم در بخش انیمیشن اسکار است. از بین 5 فیلم انیمیشنی که رقبای اصلی یکدیگر در مراسم جوایز اسکار در ماه آینده است، 3 تای آنها را کمپانی‌های بزرگ فیلمسازی تهیه کرده‌اند. منظور فیلم‌های «171#&؛ رانگو»، «171#&؛ گربه چکمه‌پوش» و «171#&؛ پاندای کونگ‌فوکار» هستند. 2 تای دیگر «171#&؛ گربه‌ای در پاریس» و رومانس جازگونه کوبایی «171#&؛ چیکو و ریتا» محصولاتی خارجی و غیرآمریکایی به شمار می‌روند که به دلیل قابلیت‌های بالای تکنیکی و موضوعی، توانسته‌اند وارد دور رقابت‌های رشته انیمیشن اسکار شوند. شرکت فیلمسازی جی کیدز/ لوما فیلمز، تهیه‌کننده چیکو و ریتا یک شرکت مستقل و کوچک فیلمسازی است که چند سال است بی‌سروصدا مشغول تولید محصولاتی است که به صورت آثار موفق و منتقدپسند چند سال اخیر دنیای سینما درآمده‌اند.

جشنواره‌ای برای انیمیشن

زمانی که چند سال قبل «171#&؛ اریک بکمن» شرکت جی کیدز را تاسیس و فعالیت‌های هنری خود را شروع کرد، اعتبارگیری از آکادمی اسکار و نامزد شدن در یکی از رشته‌های اصلی آن، اصلاً جزو برنامه‌ها و کارهای آن به شمار نمی‌رفت. برعکس، وی فقط در تلاش بود تا دست به تولید یکسری کارتون موفق و غیرمتعارف بزند و امکان نمایش عمومی آن دسته از انیمیشن‌هایی را در آمریکای شمالی فراهم کند که به صورت معمول، امکان اکران عمومی در این محل را پیدا نمی‌کند.

اریک بکمن بخوبی می‌دانست در دنیای عرضه و تقاضا و تسلط کمپانی‌های بزرگ فیلمسازی به جریان توزیع و نمایش فیلم‌ها، محصولات مستقل و غیراستودیویی به سختی می‌توانند راه خود را روی پرده سینماها (آن هم در یک سطح وسیع) پیدا کنند. بکمن در عین حال موسس جشنواره فیلم کودکان - که در شهر نیویورک برگزار می‌شود - نیز هست.

به گفته بکمن: «171#&؛ یک روز صبح که از خواب بلند شدم، نگاهی به روزنامه‌های صبح انداختم و تمامی صفحات آن را به دقت زیر و رو کردم. نام تمام فیلم‌هایی را که سینماهای نیویورک نمایش می‌دادند مرور کردم و متوجه شدم در بین 90 تا 100 فیلمی که روی پرده سینماهاست، فقط یک فیلم برای کودکان و نوجوانان وجود دارد. به نظرم این یک اشتباه بود و یک جای کار می‌لنگید. چرا فیلمی برای بچه‌ها وجود ندارد و آنها برای تماشای محصولات خود باید به کجا بروند؟»

در واکنش به این مساله بود که بکمن (کسی که قبل از آن به عنوان مشاور در یک کمپانی تبلیغاتی بین‌المللی کار می‌کرد) در سال 1997 دست به تاسیس جشنواره فیلم کودکان نیویورک زد. او می‌خواست وضعیت اکران عمومی فیلم‌های کودکان و نوجوانان را تا حدودی سر و سامان بدهد. با این کار وی یکی از بزرگ‌ترین جشنواره‌های فیلم را خلق کرد که تمرکز آن روی قشر کودک و نوجوان است.

استقبال خانواده‌ها از این جشنواره نشان داد که هم پدر و مادرها و هم بچه‌ها، به دنبال فیلم‌هایی هستند که در کنار سرگرم کردن آنها

حرف‌هایی هم برای گفتن داشته باشد و آموزش‌های فرهنگی، اجتماعی و فردی را به صورت غیرمستقیم و تصویری به آنها ارائه کند. جشنواره فوق هر سال حدود 20 هزار تماشاچی را جذب خود می‌کند که رقم بسیار بالایی برای یک جشنواره فیلم کودک و نوجوان به شمار می‌رود. رسانه‌های گروهی می‌نویسند با وجود سعی و تلاش فراوان بکمن و نمایش هزاران فیلم در این جشنواره، او هنوز نتوانسته به بسیاری از خواسته‌ها و رویاهایش جامه عمل بپوشاند. یکی از این رویاها، فراهم کردن شرایط لازم برای اکران عمومی و گسترده این فیلم‌ها در زنجیره‌های سینمایی آمریکای شمالی است.

تماشاچی بیشتر انگیزه تهیه‌کنندگان

براساس گزارش‌های منتشر شده، به استثنای شرکت سونی که تا به حال انیمیشن‌های مستقلی مثل «تصویرساز» و تعدادی فیلم زنده غیرمتعارف داخلی و بین‌المللی را در سینماهای آمریکا اکران عمومی کرده، تعداد بسیار اندکی از کمپانی‌ها و شرکت‌های بزرگ تولید و توزیع فیلم، از خودشان رغبتی برای نمایش عمومی محصولات زنده و انیمیشنی مستقل و غیرمتعارف خارجی‌زبان در کشور آمریکا نشان می‌دهند. به همین دلیل بود که بکمن در سال 2009 شرکت فیلمسازی جی‌کیدز را تأسیس کرد تا بتواند گنجینه بزرگ بین‌المللی کودک و نوجوان را نجات دهد و خانواده‌های آمریکایی را با محصولات مستقل و غیرمتعارف خارجی آشنا کند. زمانی که فیلمی سینمایی با بودجه‌ای محدود و مقبول تولید شود، حتی یک اکران عمومی محدود هم می‌تواند به فروش آن کمک کند، اما برای تهیه‌کنندگان مستقل سینما، مهم‌ترین نکته جذب بیشتر تماشاچی برای ارتباط‌گیری با فیلم است و نه یک فروش بالا و هیجان‌انگیز.

نکته: منتقدان سینمایی به آن دسته از شرکت‌های مستقل فیلمسازی که محصولات غیرمتعارف را تهیه و توزیع می‌کنند، لقب «پدرخوانده یتیمان» داده‌اند و می‌گویند آنها با این کار خود، لطف بزرگی به این نوع سینما - که بی‌پناه و تنهاست - می‌کنند در قدم بعدی، شرکت جی‌کیدز فیلم «سیتا آهنگ بلوز را می‌خواند» را تهیه و توزیع کرد که نینا پالای کارگردان آن بود. پس از آزمایشی که این شرکت با این دو فیلم انجام داد، جی‌کیدز خودش را رودرو روی نقدهای بسیار مثبت منتقدان و استقبال بالایی جشنواره‌های بین‌المللی دید. طبیعی است که چنین چیزی برای دوستداران سینمای مستقل بسیار خوشایند بوده است. در سال 2010 انیمیشن اروپایی «راز کل‌ها» اثر تام مور نمایش موفقیت‌آمیزی در سینماهای آمریکا داشت و توانست نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین انیمیشن سال هم شود. بکمن این انیمیشن را سال 2009 در جشنواره فیلم کودک و نوجوان خود نمایش داد.

منتقدان سینمایی به آن دسته از شرکت‌های مستقل فیلمسازی که محصولات غیرمتعارف را تهیه و توزیع می‌کنند، لقب «پدرخوانده یتیمان» داده‌اند و می‌گویند آنها با این کار خود، لطف بزرگی به این نوع سینما - که بی‌پناه و تنهاست - می‌کنند. شرکت جی‌کیدز با چنین تشویق‌هایی، در ماه مارس اقدام به نمایش عمومی «میا و میگو» کرد. این فیلم در سال 2009 جایزه بهترین فیلم انیمیشن جوایز فیلم اروپا (ملقب به اسکار اروپایی) را دریافت کرده بود، اما با این حال، این انیمیشن شانس و فرصت حضور در رقابت‌های اسکاری را پیدا نکرد. اواخر سال بود که جی‌کیدز امتیاز پخش آمریکایی هر دو کارتون گربه‌ای در پاریس و چیکو و ریتا را به دست آورد. چیکو و ریتا، 10 فوریه در آمریکا اکران عمومی شد. این انیمیشن تا به حال در چندین جشنواره مهم بین‌المللی به نمایش درآمده و با نقدهای مثبت منتقدان سینمایی همراه بوده است. قصه فیلم حال و هوایی حماسی دارد و عشق یک پیانیست کوبایی را در سال‌های قبل از بیروزی انقلاب سال 1959 کوبا در شهر هاوانا به تصویر می‌کشد.

ژاک رمی زیبار، تهیه‌کننده گربه‌ای در پاریس (که تهیه‌کننده «میا و میگو» هم بوده است) از مسوولان شرکت جی‌کیدز درخواست کرد بخش‌هایی از این انیمیشن در جریان اکران عمومی یکی از محصولات کارتونی شرکت کامپیوتری پیکسار به نمایش درآید تا تماشاگران علاقه‌مند بهتر و بیشتر در جریان نمایش عمومی قریب‌الوقوع آن قرار گیرند. کسانی که موفق به تماشای اکران 10 دقیقه از گربه‌ای در پاریس شدند، بشدت شوکه شدند و تبلیغات وسیعی برای اکران عمومی آن به راه افتاد. نسخه کامل فیلم اولین بار در جشنواره بین‌المللی فیلم برلین به نمایش درآمد. به گفته مسوولان جشنواره، این فیلم به صورت پرفروش‌ترین محصول بازار فیلم جشنواره در کل تاریخ آن درآمد. نمایش عمومی فیلم در پاریس با استقبال بالا و گسترده تماشاگران فرانسوی همراه بود و شرکت جی‌کیدز قصد دارد آن را تابستان آینده در سطح وسیعی در آمریکای شمالی اکران عمومی کند. تحلیلگران اقتصادی سینما عقیده دارند این انیمیشن، یکی از کارهای موفق و پرفروش فصل تابستان خواهد بود.

والت‌دیزنی از نوع ژاپنی

شرکت جی‌کیدز اولین شرکت مستقل فیلمسازی و فعال در زمینه تولید فیلم‌های انیمیشن است که تا به حال توانسته 3 محصول خود را نامزد دریافت جایزه اسکار کند. به همین دلیل بکمن و همکارانش قصد دارند روی تولید و پخش همین نوع از انیمیشن‌های باکیفیت، دوست‌داشتنی و روشنفکرانه تمرکز کنند. تازه‌ترین اقدام هنری این شرکت امضای قرارداد همکاری مشترک با استودیوی قدیمی ژاپنی گیپهی است. به این ترتیب، جی‌کیدز طی یکی دو سال آینده 13 انیمیشن تولید شده توسط این استودیو را در آمریکا اکران عمومی خواهد کرد. در بین این فیلم‌ها می‌توان نام‌هایی معروف مثل «شاهزاده مونونوکه» و «همسایه‌ام

نوتورو» را پیدا کرد. یکی از معروفترین انیمیشن‌های استودیوی گیپھی که شهرت بین‌المللی دارد «شهر ارواح» ساخته هائو میازاکی است که دوباره توسط شرکت جی کیدز در آمریکا اکران عمومی خواهد شد. این فیلم در ژاپن بیش از 100 میلیون دلار فروش کرد و توانست در سال 2003 اسکار بهترین انیمیشن سال را از آن خود کند. از میازاکی به عنوان والت دیزنی ژاپن و پدر انیمیشن این کشور آسیایی اسم می‌برند. کمپانی والت دیزنی هم در یک اقدام غیرمعمول، طی سال‌های قبل 2 انیمیشن دیگر میازاکی «پونیو» و «قلعه متحرک هاول» را در آمریکا پخش عمومی کرده است. هر دو فیلم نامزد دریافت اسکار بهترین انیمیشن سال هم بوده‌اند. بکمن بر این باور است که باید از انیماتورهای بین‌المللی و سینمای انیمیشن کشورهای مختلف حمایت کرد، حالا می‌خواهد این انیماتور هنرمند سرشناسی مثل هائو میازاکی موسس استودیوی گیپھی باشد یا یک انیماتور ناشناس و تازه‌کار بکمن با لحنی که رضایت از آن هویداست، می‌گوید: «آنچه ما را به جلو می‌راند این است که فضایی برای سینمای انیمیشن در تمام زمینه‌های آن فراهم کنیم. ما می‌دانیم تماشاگران آمریکایی هم مثل تماشاگران دیگر نقاط جهان، نیازمند تماشای این‌گونه فیلم‌های انیمیشن هستند و سعی ما این است که زمینه این کار را برای هر دو طرف فراهم کنیم.»

منبع: ورایتی / ترجمه: کیکاووس زیاری